

Jednorazové vplyvy

Jún 2015 - aktualizácia

Obsah

Úvod	3
I. Využitie jednorazových opatrení	4
II. Porovnanie jednorazových opatrení jednotlivých inštitúcií	5
III. Identifikácia jednorazových vplyvov	6
Príloha 1: Prehľad jednorazových vplyvov podľa národnej metodiky	11
Príloha 2: Prehľad jednorazových vplyvov podľa EK metodiky	12
Bibliografia.....	13

Úvod

Tento manuál bližšie popisuje dve rozdielne metodiky pre identifikáciu jednorazových a dočasných vplyvov podľa účelu výpočtu štrukturálneho salda. Pre účely hodnotenia európskych fiškálnych pravidiel je cieľom čo najviac sa priblížiť jednotnej metodike Európskej komisie (EK). Súvisí to s tým, že hodnotenie Komisie je rozhodujúce pre posúdenie fiškálnej pozície Slovenska v rámci Paktu stability a rastu. Definícia jednorazových vplyvov podľa EK je relatívne všeobecná, aby bola aplikovateľná pre všetky krajiny EÚ. Na druhej strane necháva priestor pre diskusiu pri posudzovaní špecifik jednotlivých opatrení.

Odlíšny prístup sa bude uplatňovať pri hodnotení pre účely plnenia pravidla o vyrovnanom rozpočte, kde je ambícia Ministerstva financií Slovenskej republiky (MF SR) zohľadniť aj národné špecifiká. Vychádza to z charakteru fiškálneho kompaktu, ktorý je súčasťou národnej legislatívy. V otázke jednorazových opatrení došlo k väčšej prepojenosti medzi Radou pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) a MF SR s cieľom vytvoriť jednotnú národnú metodiku pre identifikáciu jednorazových a dočasných opatrení.

Manuál má za cieľ zvýšiť transparentnosť a konzistenciu zaradenia jednotlivých opatrení zo strany MF SR. Pre objektivnosť treba dodať, že nie je možné definovať rigidné princípy pre identifikáciu jednorazových vplyvov. Jednorazové opatrenie nie je možné vyhodnocovať mechanicky. MF SR bude pri vyhodnocovaní uvádzať zdôvodnenie, prečo pokladá vplyv konkrétnych opatrení za dočasný.

Nasledujúca časť sa venuje konceptu jednorazových opatrení a ich úlohe pri výpočte štrukturálneho salda. Druhá časť opisuje odhady jednorazových vplyvov pre EÚ a SR. Tretia časť prezentuje pravidlá pre identifikáciu jednorazových vplyvov. Rozdelenie jednorazových vplyvov do hlavných kategórií je v záverečnej časti.

I. Využitie jednorazových opatrení

Slovenská aj európska legislatíva definujú jednorazové a dočasné opatrenia (ďalej len jednorazové opatrenia alebo jednorazové vplyvy) relatívne všeobecne. Podľa slovenskej legislatívy¹ sa pod jednorazovým vplyvom rozumie „*prijem alebo výdavok, ktorý nemá trvalý alebo opakujúci sa charakter a má časovo obmedzený vplyv na saldo rozpočtu verejnej správy.*“ Podobne aj podľa definície EU (EK 2006: 112) jednorazové vplyvy „*[sú] opatrenia s dočasným rozpočtovým vplyvom, ktoré majú iba krátkodobý rozpočtový vplyv a nevedú k trvalému zlepšeniu alebo zmene rozpočtovej pozície.*“

Jednorazové opatrenia majú dôležitú úlohu pri výpočte štrukturálneho salda a konsolidačného úsilia² vlády. Saldo verejnej správy (VS) očisťujeme³ o dve zložky. Od salda VS sa odrátava vplyv ekonomického cyklu na vývoj príjmov a výdavkov verejnej správy. Výpočet cyklického vplyvu je založený na porovnaní rastu ekonomiky s jej potenciálnym rastom, t.z. porovnáваме skutočnú výkonnosť ekonomiky so stavom, keď nedochádza k prehrievaniu ani podchladeniu ekonomiky.⁴ V druhom kroku sa cyklicky upravené saldo VS ďalej očisťuje o jednorazové vplyvy.

$$\text{Štrukturálne saldo} = \text{saldo VS} - \text{vplyv cyklu} - \text{jednorazové vplyvy}$$

Podobne ako pri cyklickej zložke, jednorazové opatrenia môžu zlepšovať ale aj zhoršovať saldo VS. Očisťovanie o jednorazové vplyvy zhoršujúce saldo VS vedie k nižšiemu štrukturálnemu schodku. Naopak, očisťovanie o vplyvy zlepšujúce saldo VS zasa zväčšuje štrukturálny deficit.

$$\text{Jednorazové vplyvy} = \text{príjmové a výdavkové vplyvy zlepšujúce saldo} - \text{príjmové a výdavkové vplyvy zhoršujúce saldo}$$

Analytickým účelom štrukturálneho salda je ukázať, aká je udržateľná fiškálna pozícia krajiny s prihliadnutím na potenciálny stav ekonomiky. Zaznamenávať štrukturálne saldo je potrebné pre dva hlavné účely. Prvým je jeho výpočet v kontexte európskeho fiškálneho dohľadu relatívne mechanickým prístupom. Druhým je ambícia vyjadriť „skutočný“ deficit krajiny v zmysle analytického ukazovateľa. Tieto dva prístupy nie sú vo vzájomnom rozpore, ale vzhľadom na praktické využitie môže dochádzať k značným rozdielom. Dôvodom je fakt, že štrukturálne saldo je základným ukazovateľom pre hodnotenie európskych fiškálnych pravidiel pre všetky členské štáty. EK ako garant európskych pravidiel využíva tzv. jednotnú metodiku, kde hrá dôležitú úlohu horizontálna porovnateľnosť medzi krajinami. Následkom je, že národné špecifiká nemusia byť zohľadnené. Inými slovami, harmonizácia metodiky naprieč 28 krajinami stiera národné rozdiely a môže viesť ku vzdalovaniu sa od „skutočného“ štrukturálneho salda. Podľa tohto je vhodnejšie využiť dve rozdielne metodiky pre výpočet štrukturálneho salda.

MF SR sa po diskusiách s RRZ, ktorá má povinnosť monitorovať plnenie fiškálneho kompaktu, rozhodlo pristúpiť k vykazovaniu dvoch metodík:

- Metodiku EK⁵ bude MF SR používať vo svojich strategických dokumentoch (program stability a návrh rozpočtového plánu). V strategických materiáloch je cieľom čo najviac sa priblížiť k

¹ Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy

² Medziročná zmena štrukturálneho salda

³ Saldo očisťujeme o vplyvy na aktuálnej báze

⁴ Podrobnejšie aj v Larch et al. (2009) a Mourre et al. (2013)

⁵ Na schvalovaní metodiky EK sa podieľajú členské štáty EÚ prostredníctvom svojich reprezentantov počas zasadnutí pracovnej skupiny (Output gap working group). MF SR využíva metodiku EK, pričom využíva vlastné vstupy z Výboru pre makroekonomickú prognózu. Nejedná sa o oficiálnu prognózu Komisie.

hodnoteniu EK, ktoré má rozhodujúcu úlohu pri posudzovaní súladu fiškálnej politiky s európskymi pravidlami.

- Národnou metodikou sa hodnotí rozpočtová pozícia za ukončený rok. Zámerom je vyjadriť tzv. „skutočný“ resp. národný štrukturálny deficit, ktorý by mal lepšie odrážať ekonomický vývoj v SR. Tento prístup bude MF SR aplikovať najmä v hodnoteniach plnenia pravidla o vyrovnanom rozpočte za uplynulý rok (tzv. fiškálny kompakt).

Tento dvojitý pohľad na štrukturálne saldo zohľadňuje na jednej strane potreby tvorby hospodárskej politiky, ktorá je v súlade s európskymi fiškálnymi pravidlami. Na druhej strane sa približuje čo najviac k skutočnému deficitu podľa národných špecifik a platnej legislatívy.

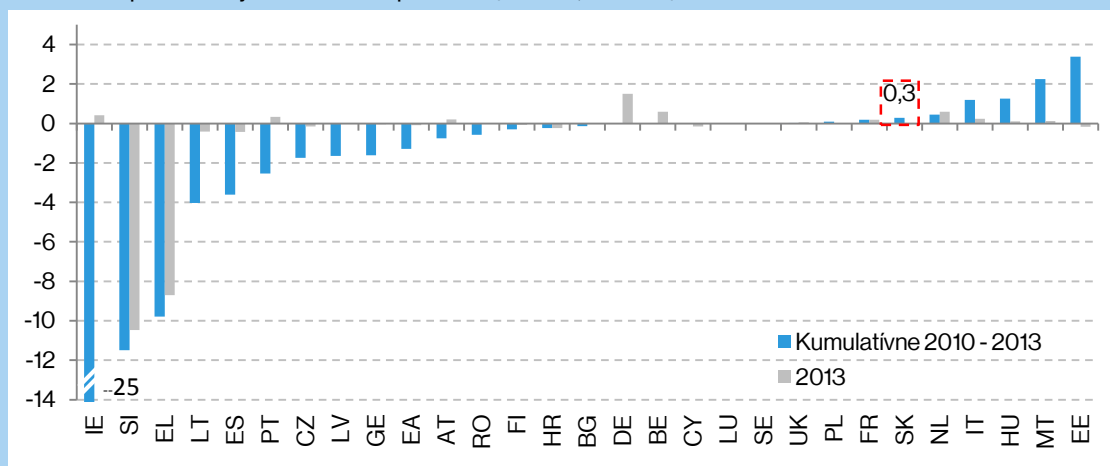
II. Porovnanie jednorazových opatrení jednotlivých inštitúcií

V nasledujúcej časti uvádzame porovnanie medzi inštitúciami, ktoré pravidelne zverejňujú údaje za jednorazové opatrenia. EK zverejňuje v novej metodike ESA2010 samostatný časový rad od roku 2010 s jednorazovými opatreniami, ale len na agregátnej úrovni. RRZ na identifikáciu používa 10 princípov (viac v boxe č. 2) a zverejňuje podrobný zoznam aj s vysvetlením.

Box 1 - Jednorazové vplyvy v EÚ

Podľa jarnej prognózy z roku 2014⁶ za roky 2010 až 2013 jednorazové opatrenia kumulatívne zhoršovali saldo VS v EÚ v priemere o 1 % HDP. Výraznejšie rozdiely možno pozorovať na úrovni jednotlivých krajín. Zatiaľ čo v Írsku vzhľadom na potrebu záchranu bánk jednorazové vplyvy kumulatívne zhoršili saldo VS za rovnaké obdobie o viac ako 25 % HDP, v Estónsku mali najmä vzhľadom k zrušeniu kapitalizačného penzijného piliera pozitívny kumulatívny vplyv na saldo VS vo výške 3 % HDP. Pre väčšinu krajín majú jednorazové vplyvy kumulatívne relatívne malý vplyv na saldo VS v EÚ, pretože pozitívne a negatívne vplyvy sa počas strednodobého horizontu navzájom kompenzujú. Pre Slovensko zlepšili jednorazové opatrenia nominálne saldo VS SR kumulatívne za roky 2010-2013 len o 0,3 % HDP.

Graf 1 – EK pohľad na jednorazové opatrenia (% HDP, ESA 95)

Zdroj: EK, SP 2014

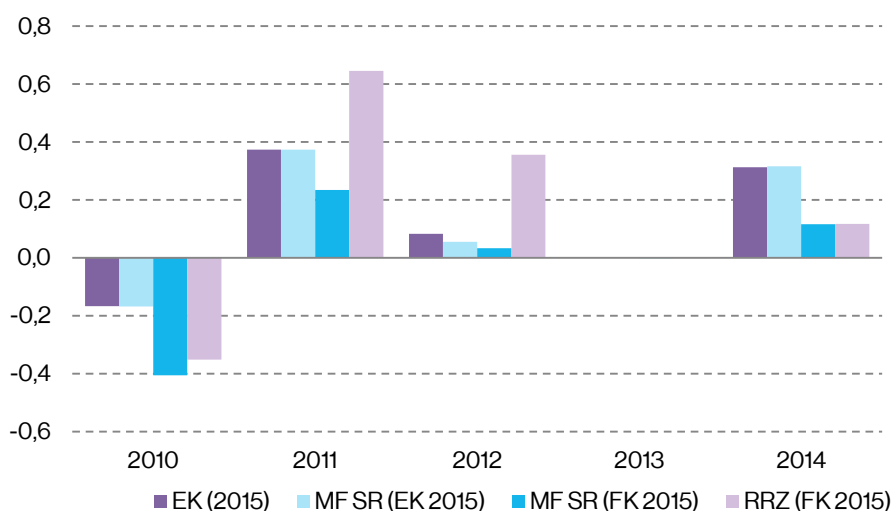
Širší priestor pri interpretácii definície jednorazových vplyvov viedol k výrazným rozdielom pri odhadoch jednorazových vplyvov pre SR od jednotlivých inštitúcií. Je to spôsobené aj tým, že RRZ sa

⁶ Aktuálnejšie prognózy EK nemia fakt, že sa negatívne a pozitívne opatrenia naprieč krajinami započítajú.

viac zameriava na dlhodobjší pohľad na verejné financie a národné špecifiká, pričom metodika Komisie lepšie zachycuje porovnatelnosť krajín. Vyhodnotenie jednorazových opatrení MF v metodike EK je porovnateľné so zverejnenými číslami z prognóz EK. Metodika MF pre účely Fiškálneho kompaktu (národná metodika) zaraďuje medzi jednorazové vplyvy aj analytické úpravy aktualizácie príjmov a zaznamenania výdavkov, ktoré sú rozdielne oproti ESA2010 (napr. správne zaznamenanie DPH, viac v boxe č. 1).

Vzhľadom na to, že iba MF SR a RRZ zverejňujú podrobný zoznam jednorazových vplyvov (EK publikuje len agregátne číslo od roku 2010), rozdiely oproti prístupu EK nie je vždy možné dostatočne vysvetliť. Zároveň podliehajú jednorazové opatrenia spätným revíziám, ktoré komplikujú vzájomnú porovnatelnosť v čase.⁷

Graf 2 – Porovnanie odhadov jednorazových vplyvov podľa inštitúcií (v % HDP)

Vysvetlivky: SF – jarná prognóza EK

Zdroj: MF SR, EK, RRZ

III. Identifikácia jednorazových vplyvov

V súvislosti s použitím dvoch odlišných metodík MF SR revidovalo aj pravidlá pre identifikáciu jednorazových vplyvov.

Samostatné pravidlá pre každú z metodík majú za cieľ zvýšiť transparentnosť v oblasti jednorazových opatrení. Explicitné pomenovanie princípov zníži neistotu ohľadne výpočtu štruktúrneho salda. Napriek tomu ani najpodrobnejšie pravidlá neobsiahnu možné jednorazové opatrenia v budúcnosti. Princípy treba preto vnímať ako všeobecné odporúčania pre zaradenie. MF SR bude pri vyhodnocovaní jednorazových vplyvov uvádzať zdôvodnenie, prečo pokladá konkrétny vplyv za jednorazový. Nasledovné princípy porovnávajú rozdiely medzi metodikami, ktoré používa MF SR.

⁷ Zmeny v čase možno prisúdiť viacerým faktorom, napríklad revízií vykazovania metodiky národných účtov alebo nenaplneniu príjmu v prípade prognózovaných vplyvov.

Tab 1 - Rozdiely medzi jednotlivými metodikami MF SR

	Národná metodika	EK metodika ⁸
1. Významná výška	- 0,05 % HDP aspoň v jednom roku, a zohľadnenie aj menších vplyvov kvôli rozpočtovej neutralite	- 0,05 % HDP aspoň v jednom roku - len medziročná zmena od bežného roku v prípade vplyvu rozloženého do viacerých rokov
2. Obmedzený časový horizont	- strednodobý časový horizont a zohľadnenie aj menších vplyvov kvôli rozpočtovej neutralite na dlhodobom časovom horizonte	- vplyv v 1 alebo 2 rokoch
3. Neopakovanie	- spravidla sa neopakovali v minulosti	- striktné neopakovanie v minulosti
4. Právna záväznosť	- opatrenia s vyššou právnou záväznosťou sú skôr považované za trvalé	
5. Asymetrickosť	- vplyvy zhoršujúce saldo VS sa väčšinou považujú za trvalé (s prihliadnutím na rozpočtovú neutralitu)	
6. Kapitálové výdavky	- kapitálové výdavky sú považované za trvalé	
7. Aktualizácia	- oprava nesprávnej aktuálnej metodiky	X
8. Rozpočtová neutralita	- konzistentné zaznamenanie v dlhšom horizonte	X

1. Významná výška: Metodika zohľadňuje vplyvy nad úroveň 0,05 % HDP aspoň v jednom roku. V praxi môže dochádzať k opakovaniu určitých vplyvov v rokoch, ktoré nie je možné predvídať. EK vo svojich hodnoteniach považuje za jednorazové vplyvy len tie, ktoré sú nad rámec bežnej výšky rozpočtového vplyvu. EK preberá len medziročnú zmenu týchto vplyvov. Pri národnej metodike treba zohľadniť aj výnimku pri jednotlivých menších vplyvoch z dôvodu zachovania rozpočtovej neutrality (viď bod 8).
2. Obmedzený časový horizont: Fiškálny vplyv opatrenia je len v obmedzenom počte rokov. V rámci národnej metodiky je možné zohľadniť aj opatrenia so strednodobým vplyvom. Z pohľadu EK je deliaca línia striktnejšia, zohľadňujú sa opatrenia s vplyvom v jednom až dvoch rokoch.
3. Neopakovanie: S vysokou pravdepodobnosťou nenastalo opatrenie v minulosti alebo by sa na základe dostupných informácií nemalo opakovať v budúcnosti. Pri niektorých opatreniach môže časom dôjsť k spätnému prehodnoteniu, keďže nemusí byť jasné ako dlho bude opatrenie aktívne. Príkladom takejto revízie je predĺženie odvodu z podnikania v regulovaných odvetviach. Zohľadňuje sa aj výška a výnimočnosť vplyvov. Napríklad pri EÚ korekciách došlo v rokoch 2013 a 2014 k výraznému nárastu korekcií spojených s auditom čerpania EÚ fondov voči Slovenskej republike.⁹
4. Právna záväznosť: Opatrenia s vyššou právnou záväznosťou, najmä legislatívne úpravy, sú skôr považované za trvalé. Operatívne uznesenia vlády majú nižšiu záväznosť a je ich ľahšie zmeniť alebo zrušiť. Forma právnej záväznosti má vplyv aj na vyhodnotenie možného opakovania.
5. Asymetrickosť: Asymetrický prístup má za cieľ predchádzať pokusom o umelé zlepšovanie štrukturálneho salda prezentovaním opatrení zhoršujúcich saldo VS ako jednorazové opatrenia (EK 2006: 113). Pri opatreniach zhoršujúcich saldo je preto do väčšej miery potrebné vylúčiť riziko opakovania a vplyvu vo viacerých rokoch. Výnimkou pre posúdenie

⁸ Nejedná sa o oficiálny výklad EK, ale o interpretáciu zverejnených zásad pre hodnotenie jednorazových opatrení.

⁹ Aktuálne korekcie vyplývajú z chybovosti v rámci 2. programového obdobia. Ak by dochádzalo k podobnej chybovosti aj v 3. programovom období, tak by sa prípadné korekcie považovali opakujući sa aspekt čerpania EÚ zdrojov.

asymetrickosti¹⁰ sú rozpočtovo neutrálne a navzájom sa kompenzujúce vplyvy v zmysle rozpočtovej neutrality.

6. Kapitálové výdavky: Okrem objemovo výnimočných¹¹ projektov by sa saldo VS nemalo očisťovať o verejné investície¹². Napriek špecifickosti každého investičného projektu je potrebné ich hodnotiť v kontexte opakujúcich sa investičných rozhodnutí podobného typu (EK 2006: 113). Za mimoriadne považujeme vo všeobecnosti iba verejné investície na projekty presahujúce 0,25 % HDP aspoň v jednom kvartáli (s ročným vplyvom 1 % HDP), ktoré pre malú otvorenú ekonomiku predstavujú dostatočné kritérium „výnimočnosti“.
7. Akualizácia: V niektorých prípadoch sa zaznamenanie v národných účtoch líši od toho, kedy reálne došlo k ekonomickej aktivite. Ako príklad uvádzame príjmy DPH, kde z dôvodu nedokonalosti akruálneho zaznamenania dochádza k skresleniu (zaznamenaniam v inom roku) akruálnych príjmov v dôsledku daňových kontrol (podrobnosti v Boxe č. 1).¹³
8. Rozpočtová neutralita: Opatrenia, ktoré sú jednoznačne prepojené a v dlhodobom horizonte sa navzájom vynulujú možno pokladať za jednorazové, aj keď nespĺňajú minimálnu výšku 0,05 % HDP alebo neopakovanie sa. Z pohľadu skutočného deficitu platí, že ak sa zlepšilo saldo v jednom roku (pričom zlepšenie sa kompenzuje vo viacerých rokoch ako napr. PPP projekt) je nutné zaznamenať aj v ďalších rokoch z toho vyplývajúci rozpočtový vplyv. Týka sa najmä opatrení, ktoré v minulosti mali výraznejší vplyv, a podľa ekonomickej povahy by mali byť rozložené do viacerých rokov.

Box 1 - Akruálne správny výnos DPH

Aktuálne platná metodika ESA2010 akualizácie DPH, založená na fixnom posune hotovostného výnosu dane, nezohľadňuje v plnej miere špecifiká DPH. Pri vlastnej daňovej povinnosti sa používa posunutie hotovostného výnosu o 1 mesiac a pri nadmerných odpočtoch až o 3 mesiace. Môže dochádzať k skresleniam akruálneho výnosu dane z nasledovných dôvodov:

- Nie všetky nadmerné odpočty (NO) sú vyplácané s trojmesačným oneskorením. Legislatívna zmena v roku 2009 umožnila vyplácanie NO pre subjekty spĺňajúce stanovené podmienky v skrátenej lehote
- Vyplácanie NO štvrtročným platcom DPH je v skutočnosti posunuté až o 5 mesiacov.
- Bežná kontrolná činnosť finančnej správy pri uplatnených nadmerných odpočtoch vedie k predĺžovaniu obdobia vracania nadmerných odpočtov.
- Nie všetci platcovia dane si splnia svoju daňovú povinnosť v zákonom stanovenej lehote. Platby vlastnej daňovej povinnosti sú potom zaplatené s väčším ako predpokladaným jednomesačným posunutím.
- Technické problémy, ako napríklad IT problémy Finančnej správy SR (FS SR) na prelome rokov 2011 a 2012, ktoré spôsobili neschopnosť FS SR vracat' v zákonných termínoch nadmerné odpočty.

Z vyššie uvedených dôvodov bol zvolený prístup, ktorý umožňuje presnejšie zaznamenávanie akruálneho výnosu DPH. Akruálny výnos DPH je vypočítaný na základe databázy transakcií medzi FS SR a jednotlivými platcami DPH. Databáza obsahuje všetky hotovostné platby vlastnej daňovej povinnosti daňovými subjektmi, nadmerné odpočty a refundy vyplatené Finančnou správou. Platby sú priradené k príslušnému

¹⁰ Výnimka sa neuplatňuje pri ostatných pravidlách identifikácie jednorazových vplyvov.

¹¹ Napríklad usporiadanie olympiády by sa považovalo za mimoriadnu kapitálovú investíciu, zatiaľ čo výstavba cestnej infraštruktúry a iné štandardné kapitálové výdavky vlády nie sú pre slovenskú ekonomiku výnimočné.

¹² Tvorba hrubého fixného kapitálu

¹³ Akualizácia podľa ESA2010 vychádza z tzv. metódy posunutého cashu, kde hotovostný výnos je priradený do jednotlivých období s fixným posunom. Takýto prístup nezohľadňuje v plnej miere skutočnosť najmä v prípade nadmerných odpočtov. Daňová kontrola a s ňou súvisiace oneskorené vyplatenie nadmerných odpočtov môže výrazným spôsobom ovplyvniť akruálny výnos DPH podľa ESA2010.

zdaňovaciemu obdobiu, čo umožňuje presné akruálne zaznamenanie DPH do jednotlivých rokov. Platby bez identifikovaného zdaňovacieho obdobia alebo platby za nesúvisiace zdaňovacie obdobia nie sú pri výpočte brané do úvahy¹⁴. Výnimkou sú vyplatené refundy, ktoré je možné identifikovať. Tieto sú akruálne priradené do roku, v ktorom boli vyplatené.

Pomerne presne kvantifikovať akruálnu DPH na základe transakcií je možné s dostatočným časovým odstupom, aby boli zachytené všetky vyplatené nadmerné odpočty po daňových kontrolách. Z tohto dôvodu v prebiehajúcom roku (rok t) nie je možné presne kvantifikovať akruálny výnos za rok t-1. V roku t sú ešte vyplácané významné sumy nadmerných odpočtov vzťahujúcich sa k roku t-1, preto by bol akruálny výnos na základe transakcií nadhodnotený. Rok t-1 je preto v roku t odhadnutý na základe daňových priznaní, ktoré sú znížené o hodnotu refundov¹⁵ a neskôr bude spresnený.

Z dôvodu prehľadnosti a porovnateľnosti uvádzame členenie jednorazových vplyvov podľa národnej a EK metodiky (príloha č. 1). Údaje podľa metodiky EK sú zosúladené s oficiálnou prognózou EK a zohľadňujú princípy prezentované v tabulke 1.

V budúcnosti môže dochádzať k rozdielom medzi tým, ako vníma Komisia jednorazové opatrenia (ekonomické prognózy) a ako ich zaradí MF SR podľa metodiky EK:

- rozdielne makroekonomické predpoklady (napr. HDP)
- EK akceptuje len pomernú časť jednorazového opatrenia v prípade neistého výnosu¹⁶
- nezohľadnenie jednorazového opatrenia

MF SR bude presadzovať väčšiu transparentnosť zo strany EK pri vyhodnocovaní jednorazových opatrení, ale v súčasnosti sú dostupné len agregátne údaje bez bližšieho zdôvodnenia. Navyše EK prezentuje časový rad len od roku 2010 vzhľadom na prechod na ESA2010.

Národná metodika zohľadňuje aj analytické úpravy (pravidlo 7 a 8) nad rámec EK metodiky. Kritérium obmedzeného časového horizontu nie je natolko striktné a obsahuje výnimky v záujme vykázania skutočného štrukturálneho deficitu. Rozdiely medzi EK a národnou metodikou sú najvýraznejšie pri:

- oprave akruálneho zaznamenania (napr. spotrebné dane, DPH príjem, časové rozlíšenie železničných spoločností)
- rozpočtovej neutralite (napr. protistrana PPP platby po dobu 30 rokov).

¹⁴ Z pohľadu celkového výberu DPH v jednotlivých rokoch ide o zanedbateľné hodnoty.

¹⁵ Refundy nie sú súčasťou daňových priznaní. Údaje o hodnote refundov v jednotlivých rokoch poskytuje FSSR.

¹⁶ Pomerné uznanie jednorazových opatrení nemá vplyv na štrukturálne saldo, keďže sa očisťuje.

Box 2 - Desať princípov RRZ pre identifikáciu jednorazových vplyvov

Podľa RRZ (2014) je hlavným kritériom pri posudzovaní jednorazových opatrení vplyv na dlhodobé čisté bohatstvo, zatiaľ čo EK sa pozerá na strednodobú fiškálnu pozíciu. Ak transakcia nemá výraznejší dlhodobý vplyv tak by malo byť považované za jednorazové opatrenie. Hlavné princípy pri posudzovaní vplyvov podľa RRZ (2014):

1. Časový horizont – strednodobé opatrenia s nešpecifikovaným počtom rokov
2. Výška vplyvu– vplyv vyšší ako 0,05% HDP
3. Typ transakcie – zmeny v súvahe verejného sektoru považované za jednorazové vplyvy (predaj majetku, preceňovanie)
4. Znamienko fiškálneho vplyvu – prísnejšie posudzovanie vplyvov zlepšujúcich deficit v porovnaní so zhoršujúcimi opatreniami
5. Konzistentnosť naprieč časom
6. Právna záväznosť zvyšuje trvácnosť opatrenia
7. Implicitné a podmienené záväzky – opatrenia bez dlhodobého vplyvu budú považované za jednorazové
8. Kapitálové výdavky považované za trvalé
9. Akruálne zaúčtovanie– časové zaúčtovanie je dôležitejšie než hotovostná platba
10. Politické riziko – presuny vplyvov v rámci politických cyklov

Príloha 1: Prehľad jednorazových vplyvov podľa národnej metodiky (stav k júnu 2015)

Jednorazové vplyvy a analytické úpravy podľa národnej metodiky (ESA2010, % HDP)

	2010	2011	2012	2013	2014
Jednorazové vplyvy SPOLU	-0,41	0,23	0,03	-0,01	0,12
- náklady spojené so suchom/povodňami	-0,17	-	-	-	-
- príjem z predaja telekomunikačných licencií (digitálna dividenda)	-	0,13	-	-	0,22
- príjem/úhrada DPH z PPP projektu	-	0,25	-0,01	-0,01	-0,01
- mimoriadny odvod v bankovom sektore (vrátane DPPO)	-	-	0,06	-	-
- pokuta protimonopolného úradu za stavebný kartel	-	-	-	-	0,06
- splácanie návratnej finančnej výpomoci Cargo (kapitálový transfer v 2009)	-	-	0,01	0,03	0,03
- rozdielne zaznamenanie príjmov DPH (skutočná aktualizácia)	-0,05	0,22	-0,07	0,12	-0,13
- tovarové deblokácie a odpustenie pohľadávok	-0,12	-	-	-	-
- dočasné zvýšenie NČZD u DPFO	-0,31	-	-	-	-
- splácanie návratnej finančnej výpomoci Vodohospodárskej výstavbe (kapitálový transfer pred rokom 2002)	0,03	0,03	0,04	0,04	0,06
- korekcie k EÚ fondom	-	-	-	-0,17	-0,15
- časové rozlíšenie záväzkov ŽSSK	0,10	-	-	-	-
- časové rozlíšenie záväzkov ŽSR	0,11	-	-	-	-
- príjmy Sociálnej poisťovne z oddĺženia zdravotníctva	-	0,08	-	-	-
- nižší odvod do EÚ rozpočtu	-	-	-	-	0,12
- jednorazové vyplatenie starobných dôchodkov silovým zločkám	-	-	-	-0,02	-0,08

Pozn.: V roku 2011 sa preklasifikovala ŽSR do verejného sektora, v rámci čoho sa všetky prevzaté záväzky štátu voči železniciam (negatívny vplyv na saldo) zaznamenali ako príjmový transfer (pozitívny vplyv na saldo). Vzhľadom na neutrálny rozpočtový vplyv ŽSR aj ŽSSK v roku 2011 nie je možné zaznamenať tento vplyv ako jednorazový.

Príloha 2: Prehľad jednorazových vplyvov podľa EK metodiky

Jednorazové vplyvy podľa EK (ESA2010, % HDP)

	2010	2011	2012	2013	2014
Jednorazové vplyvy SPOLU	-0,17	0,37	0,06	0,00	0,32
- náklady spojené so suchom/povodňami	-0,17	-	-	-	-
- príjmy z predaja telekomunikačných licencií (digitálna dividenda)	-	0,13	-	-	0,22
- príjem/úhrada DPH z PPP projektu	-	0,25	-	-	-
- mimoriadny odvod v bankovom sektore (vrátane DPPO)	-	-	0,06	-	-
- pokuta protimonopolného úradu za stavebný kartel	-	-	-	-	0,06
- splácanie návratnej finančnej výpomoci Cargo (kapitálový transfer v 2009)	-	-	-	-	-
- splácanie návratnej finančnej výpomoci Vodohospodárskej výstavbe (kapitálový transfer pred rokom 2002)	-	-	-	-	0,03
- nižší odvod do EÚ rozpočtu	-	-	-	-	0,12
- jednorazové vyplatenie starobných dôchodkov silovým zložkám	-	-	-	-	-0,08

Bibliografia

EK (2006) Public finances in EMU report, EUROPEAN ECONOMY, DG ECFIN,
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication423_en.pdf

EK (2012) Specifications on the implementation of the Stability and Growth Pact and Guidelines on the format and content of Stability and Convergence Programmes
http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/coc/code_of_conduct_en.pdf

EK (2013) Specifications on the implementation of the Two Pack and Guidelines on the format and content of draft budgetary plans, economic partnership programmes and debt issuance reports.,
http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/coc/130701_-_two_pack_coc_final_endorsed.pdf

IFP (2012) Ako merať šetrenie vo verejných financiách, IFP komentár.
<http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=8164>

Larch, M., Turrini, A. (2009) The cyclically-adjusted budget balance in EU fiscal policy making: A love at first sight turned into a mature relationship, Economic papers,
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication14644_en.pdf

Mourre, G. et al (2013) The cyclically-adjusted budget balance used in the EU fiscal framework: an update, Economic papers,
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economic_paper/2013/pdf/ecp478_en.pdf

RRZ (2013) Identifikácia jednorazových dividend v príjmoch verejných financií
<http://www.rozpocetvarada.sk/svk/rozpocet/208/identifikacia-jednorazovych-dividend-v-prijmoch-verejnych-financii>

RRZ (2014) The “true” deficit, RRZ economic paper.,
<http://www.rozpocetvarada.sk/svk/rozpocet/230/the-true%E2%80%9D-deficit>

Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy